

1 YEAR in CHINA: LIVING, WORKING and LOOKING AROUND.

Toen HAINAN Airlines beslist had om op Brussel te gaan vliegen, wilde de toenmalige minister van Toerisme woord houden. Hij had de Chinezen bij de onderhandelingen namelijk beloofd om, wanneer ze niet voor Zwitserland of Italië zouden kiezen – en wel voor Brussel- op korte termijn een toerismekantoor in Beijing op te starten.

Tijdens zijn werkbezoek aan Beijing viel – toeval of niet – de beslissing om voor Brussel te gaan. Dat was in maart 2006. Voor het einde van datzelfde jaar moest en zou het nieuwe kantoor opengaan.

Omdat ik toch al bij de onderhandelingen en andere China-voorbereidingen betrokken was geweest, lag het nogal voor de hand dat ik de klus zou klaren. Dus landde ik in juni met 2 grote koffers in Beijing met de opdracht dat kantoor uit de grond te stampen. Het zou mijn grootste professionele uitdaging ooit worden !

De luxe van de expat

Gelukkig had ik mij tijdens mijn vorige bezoeken in China al wat geïnformeerd over wonen en werken in de krioelende metropool. En gezien dat heel wat buitenlanders in serviced apartments woonden: mooie, westers ingerichte appartementen met alle comfort en met een gedeeltelijke hotelservice. Het lijkt weinig “aanpassend” om voor westers comfort te kiezen en bvb niet in een hutong te gaan wonen maar, met een drukke job in zo’n megastad (14 mio inwoners), heb je af en toe nood aan “sit back and relax” en ben je blij dat je keukenapparaten AEG zijn en niet HISENSE. En dat je, bij problemen, met een telefoontje in het Engels, geholpen wordt.

Eerst zat ik in een appartement dat uitkeek over hoogspanningslijnen en waar ik amper lucht zag maar na een kennismaking met de Belg die het complex runde, verhuisde ik naar de hoogste verdieping met zicht op de binnentuin en op de af en toe blauwe lucht. Ik zou er bijna een jaar met plezier wonen.

In Beijing wonen er “slechts” 300 Belgen. Maar – het moet gezegd – een hechte groep die elkaar regelmatig ontmoet dankzij een dynamische Belgische ambassadeur die geen gelegenheid laat liggen om in de ambassade-zaal of -tuin interessante of gezellige evenementen te organiseren. Het INBEV-bier en Belgische hapjes werden ook door de Chinezen (en andere westerlingen) gesmaakt. Ik legde er ook de fundamenten voor mijn professionele netwerkje, iets wat je zeker in China meer dan nodig hebt als je dingen wil laten vooruitgaan.

Supermarkt of de shoppingmall?

Mijn eerste weekenduitstap in Beijing ging naar de plaatselijke supermarkt. Ik wou en zou lokaal mijn inkopen doen en wist toen nog niet dat er in de ambassadewijk een paar “expat –supermarkten” waren met bvb een redelijk uitgebreid assortiment wereldwijnen.

Nog nooit was een supermarktbezoek zo stresserend maar tegelijkertijd ook zo amusant. Een uitgebreide keuze ook maar met een gigantisch probleem: alle aanduidingen op de producten waren enkel in het Chinees. Bij fruitsap zie je al vlug wat de inhoud is maar bij andere producten wordt het gissen wat je koopt. In een land waar zuivelproducten pas sinds kort een beetje geconsumeerd worden, heb je heel wat tijd nodig om yoghurt zoals wij die kennen te vinden en in je karretje te laden. Om nog te zwijgen van mijn poging om een paar keukenhanddoeken te kopen. Leg dat maar s uit aan winkelpersoneel dat geen woord Engels verstaat. Ik was er de attractie van de dag !

Niemand spreekt trouwens Engels in China. De taxichauffeurs niet- alhoewel die met het oog op de Olympische Spelen -die toen nog moesten beginnen- gestimuleerd werden om wat basis-Engels te leren maar ook , het is nauwelijks te vatten , ook het merendeel van de toerisme-professionals niet! Dat was mijn eerste les die ik leerde. En ik werd ook een meester in gebarentaal. En de paar taxichauffeurs die de aanbevelingen van de overheid hadden opgevolgd en die een paar woorden Engels kenden, herhaalden die gedurende de hele taxirit, zo fier waren ze. Ik leerde ze dan maar wat basiswoordenschat bij. Ze lachten hun tanden bloot en voelden zich klaar voor de “Games”.

Mijlenver van de plaatselijke supermarkt (figuurlijk dan), was de 5sterren-shoppingmall in het complex waar ik woonde. Beneden de showrooms van BMW en MAYBACH, boven alle nieuwste snufjes op electronica- en modegebied. Enkel voor de nieuwe rijken uiteraard die, beneden op de parking, tegen elkaar op concurreerden met Jeeps, 4X4's en ander 8cilinder-tuig , bij voorkeur met zwart geblindeerde ruiten. Ze stapten buiten met een Mont-Blanc shoppingbag of met een nieuwe Samsonite-koffer, niet zonder eerst nog “ein grosses Bier” en een worst te hebben genuttigd in de Duitse bierstube.

Mijn fiets, mooie fiets!

De song “9 million bicycles” was net uit toen ik in Beijing arriveerde maar het was vooral mijn fietsliefde die mij, na 1 week in China al , deed besluiten om een fiets te kopen. Ik wou en zou, in mijn vrije uurtjes, in de immense stad dingen gaan ontdekken per fiets. Het razende en soms gevaarlijke verkeer kon mij niet van dat idee afbrengen.

Het plan was om een simpele mountainbike te kopen die zou dienen voor de tijd van mijn verblijf in China. Maar een ambassade-Belg, die ik al langer kende,

had in Beijing een mountainbike-fietsclub opgezet van hoofdzakelijk expats die elk weekend net buiten Beijing (in het groen) gingen fietsen.

Toen hij mee naar de fietsshop was geweest, kwam ik buiten met een GIANT die veel beter en sterker was dan het exemplaar dat ik eerst gepland had. Maar dat zou ik mij niet beklagen, was zijn advies. Voor de prijs moest ik het ook niet laten : ongeveer een derde van de prijs in België.

Pas toen ik mijn eerste kilometers aan het rijden was, besepte ik dat ik een grote fout had gemaakt ! Ik was namelijk vergeten dat alle Chinezen die nog met een fiets rondreden – en dat zijn er nog massa's – dat deden op exemplaren die zelfs bij ons in de stationsfietsstallingen niet meer zouden gestolen worden !

Dus zat ik nogal gegeneerd op mijn overigens goed rijdende tweewieler, pogend om de blikken van de andere fietsers te ontwijken.

Nog genanter werd het wanneer ik aan mijn hotel/appartement aankwam. Omdat ik niet wist waar ik mijn vehikel veilig kon parkeren, ging een van de mooie receptiemeisjes met mij mee naar de ondergrondse autoparking waar-weggedoken- ook een afgesloten fietsstalling was. Toen ze mijn nieuwe aanwinst zag, vroeg ze onbeschaamd hoeveel mijn fiets gekost had. Omdat ik aarzelde wat ik daarop zou antwoorden, begon ze zelf maar bedragen te noemen. Telkens moest ik toegeven dat het meer was. Toen ik me realiseerde dat dat lieve meisje wellicht een maand moest werken voor een fiets als de mijne, heb ik er mij met een smoes van af gemaakt.

Bijna een jaar heb ik Beijing onveilig gemaakt (af en toe eens goed gevloekt in het Vlaams wanneer weer een auto mij de pas afsneed) tijdens mijn ettelijke weekendtochtjes naar musea, tentoonstellingen en andere bezienswaardigheden. Langs het Tienanmen-plein rijden op een fietspad dat daar 40 meter breed is en je bekeken voelen door Mao die van boven de ingang van de Verboden Stad op je neerkijkt, is een kippenvelmoment, telkens weer.

En die mountainbike-tochten buiten Beijing? Daar heb ik 2 keer aan deelgenomen! Je moest daar namelijk heel vroeg voor uit de veren en dat was niet mijn idee van een zaterdagmorgen. Ook niet in Beijing !

Banken: makkelijk kan, moeilijk ook !

Als privé-persoon een bankrekening openen bij de Bank of China, gaat simpel en vlug. Een paar formulieren invullen en je krijgt je plastic-bankkaart zo mee. Waar je wel aan moet wennen, is dat de files aan het loket erg lang kunnen zijn en dat je riskeert dat je , eens aan het loket aangekomen, je een bankbediende treft –en die kans is reëel – die geen Engels spreekt (en ook niet verstaat). Dan heb je pech of verlies je nog meer tijd.

Je kan ook je westerse zin voor efficiëntie en improvisatie aanwenden. Zo merkte ik na enkele bankbezoeken dat er, een beetje verstopt in het bankkantoor

, een apart “kantoortje binnen het kantoor” was voor de “rijke Chinezen” of tenminste voor die Chinezen die een voorkeursbehandeling waard waren! Wel beseffend dat ik tot geen van beide groepen behoorde, heb ik dan maar het lef gehad om mij in dat kantoortje binnen te praten en daar mijn verrichtingen te doen. En zo iedere keer opnieuw. Want na een paar keer ben je daar een bekend gezicht en doet de bewaker al vanzelf de goed gelockte deur voor je open. Soms moest ik ook daar wel even wachten maar dat kon ik dan wel doen in een (oerlelijk) Chinees salon.

Voor mijn werkgever een bankrekening openen, was minder evident. We hadden al een tijd gewerkt met een off-shore rekening bij een Belgische bank in Shanghai maar dat was niet echt handig voor betalingen in China omdat zo alles over SWIFT moest lopen, erg lang duurde en ook veel kosten meebracht. Maar aangezien je , om een corporate bankaccount te openen voor een buitenlands bedrijf of organisatie, eerst een vergunning van de overheid nodig hebt – en dat kan maanden duren – moet je (alweer) improviseren. Gedurende een aantal maanden heb ik dan maar – uiteraard in overleg en akkoord met mijn werkgever – op mijn eigen naam een rekening voor hen geopend om de gewone bankverrichtingen te kunnen doen. Nadat alle formaliteiten vervuld waren en ik ons hoofdkantoor in Brussel had gevraagd om een som op die nieuwe bankrekening over te schrijven, vroeg ik de bankbediende “in charge“ om mij te bellen wanneer dat geld aankwam. Zo geschiedde. Het was wel een van de meest memorabele telefoontjes die ik ooit kreeg. “Mister Ooms, your money has arrived, but you cannot use it!” klonk het cryptisch aan de telefoon. Omdat ik ondertussen had geleerd dat je zoiets toch niet aan de telefoon opgelost kreeg, beloofde ik om in een taxi te springen en om onmiddellijk naar de bank te komen. Wat was het probleem ? Ik had de rekening geopend op naam van K.M OOMS, mijn naam zoals die in mijn paspoort staat. De geldsom uit Brussel was geadresseerd aan K OOMS/TVL waarbij TVL dan stond voor de afgekorte naam van mijn werkgever. Groot probleem: twee verschillende namen , dus het aangekomen geld kon niet worden gebruikt. Op dat ogenblik kwam mijn opleiding als jurist goed van pas. Na enige momenten van koortsachtig zoeken naar een oplossing, stelde ik voor om een verklaring op te stellen en te ondertekenen waarin ik zou bevestigen dat K M OOMS en K OOMS/TVL een en dezelfde persoon waren en dat die 3 toegevoegde letters het acronym van de naam van mijn werkgever waren. Probleem opgelost! Ik kon beschikken over het geld!

Week-ends om te fietsen

Als je tijdens de week alle verplaatsingen in het toch wel grote Beijing met de taxi doet en de grote boulevards zo grondig leert kennen (want je spendeert soms uren in de files), dan is het een verademing om, tijdens de weekends, op de fiets te kunnen springen.

Verademing is misschien een overdreven statement want Beijing is een van de meest gepollueerde steden ter wereld. Op sommige dagen hangt de verontreinigde lucht als een waas over en in de stad en kan je amper enkele honderden meters ver kijken. Voor mensen met een allergie is het leven in Beijing zeker geen pretje. Ik kende een Belg die, omwille van de fysieke reactie van zijn zoontje op de lucht in Beijing, al na een paar maanden is teruggekeerd naar België, hoe graag hij zijn job ook deed in China.

Maar ja, wat doe je dan? Niet meer buitenkomen? Ik wel dus, weliswaar soms met zo'n monddoekje dat het grootste vuil moest tegenhouden (met die troostende gedachte deed ik dat ding maar aan).

Na een paar maanden had een groot deel van Beijing geen verkeersgeheimen meer voor mij. Ik spurte langs de grote lanen – op de brede fietspaden uiteraard – wist precies aan welk gebouw ik moest inslaan om terug naar huis te fietsen en op welke kruispunten ik mijn leven riskeerde. Het grappigst waren de mannetjes en vrouwtjes die er aan bijna elk kruispunt met vlaggetje en fluitje voor moesten zorgen dat niemand van de fietsers of voetgangers de verkeerslichten negeerde. Als iemand dat toch riskeerde, wachtte hem of haar een oorverdovend fluitconcert en werd die persoon nog net niet manu militari bij de kraag gegrepen.

Hetzelfde scenario speelde zich af, telkens ik een museum of tentoonstelling wou gaan bezoeken. Omdat men mij aangeraden had om mijn fiets veilig te stallen – dus niet op de grote fietsparkeerplaatsen aan de rand van de weg – (Beijing is een veilige stad maar westerse fietsen worden al eens ontleend of ontmanteld), moest ik (alweer) improviseren.

Aan elke ingang van een museum of tentoonstellingsruimte, staat een soldaat kaarsrecht op een klein verhoogje, met onbeweeglijke blik. Zo n man moet instaan voor de veiligheid en verdient alle respect.

Maar aangezien ik telkens mijn fiets vlak bij de toegangsdeur wou parkeren , moest ik voorbij die soldaat zien te raken. Met mijn fiets. De eerste keren vroeg ik (gebarentaal) beleefd of ik langs mocht maar dat stuitte altijd op een woordenloos njet. Aanval is de beste verdediging, dacht ik de volgende keer , ik nam nog wat extra snelheid en fietste de verbouwde soldaat straal voorbij. Ik dacht echt dat ik bij de kraag zou worden gegrepen en tijdelijk zou worden opgesloten wegens ongehoorzaamheid aan het militair gezag maar behalve verontwaardigde blikken en een paar scherpe fluitsignalen, kon ik

gewoon mijn fiets parkeren, het slot rond een paal hangen en rustig binnenwandelen. Mijn fiets is – gelukkig – niet gestolen en nooit ontmanteld. Ik heb hem zelfs, na mijn jaar in China, meegenomen naar België, zo graag reed ik er mee. Om eerlijk te zijn : ik heb hem niet zelf meegenomen wegens heel veel overgewicht bij mijn thuisvlucht. De “ambassade-Belg’ die mij destijds bij mijn aankoop adviseerde, bracht hem een paar maanden later , voor mij mee !

PR of poging tot omkoperij?

Het is bekend dat er in China wel eens wat geregeld wordt dat niet zo correct is. En dat is nog een understatement. Je leest erover en je hoort ervan van andere Belgen of andere expats die al langer in China leven en werken. Maar je denkt dat dat in jouw sector (toerisme dus) niet voorkomt.

Met echte corruptie ben ik niet in aanraking gekomen, wel met de softversie ervan. En ik moet toegeven: soms is de grens tussen public-relations en omkoperij erg dun.

Een paar mensen van een reisorganisator hadden mij gekontakteerd met het plan om reizen naar België te beginnen. Mijn interesse gewekt dus. Ze waren mij komen bezoeken in mijn toen nog voorlopig kantoor, met een nette jongedame die Engels kende en die tolkte want de managers spraken geen Engels. Al van bij de eerste ontmoeting wilden ze me inviteren voor het diner. Beleefd afgewezen wegens geen tijd. Volgende keer weer uitgenodigd. Weer een smoes gebruikt maar wel beloofd om hun uitnodiging te aanvaarden nadat ze naar België waren gereisd. Om hun indrukken te kennen. Ik moest wel voor hun visa zorgen op de Belgische ambassade. Deed ik ook omdat ik ergens wel geloofde in het serieuze van het plan. Toch af en toe aan hen gedacht terwijl ze naar België waren. Ik had tenslotte de ambassade “gegarandeerd” dat ze zouden terugkomen. Wat dus niet alle Chinezen doen die naar Europa reizen. Een aantal blijven gewoon achter en belanden meestal in de anonimiteit van het Chinese restaurantcircuit. Deze mannen keerden echter terug zoals gepland en waren erg enthousiast over ons toeristisch product. Toen ze me , na de reis , kwamen ophalen aan mijn Beijing-woonplaats om samen te gaan dineren, zag ik de “leider” staan met een grote, ingepakte doos. Die bleek voor mij bestemd, als dank voor mijn (professionele) hulp. Ze vertelden me dat het een erg typisch theeservies was uit Fujian, een provincie in het zuiden waar een van hun managers afkomstig van was. Ik dacht eerst om het pak beleefd te weigeren maar vond dat ik hen daarmee zou beledigen. Ik heb het aangenomen, hen hartelijk bedankt maar het de volgende dag ongeopend meegenomen naar ons kantoor. Daar hebben ze nu nog steeds een echt Fujian-theeservies! Ik weet niet of het al ooit gebruikt is of in de materiaalruimte onder het stof ligt.

Het diner was lekker en interessant maar, tegen het einde , begonnen ze me uit te nodigen voor een reisje van een paar dagen naar Fujian. Helemaal op hun kosten

uiteraard. Na weer een paar goed gevonden excuses op herhaalde voorstellen van hun kant, heb ik op een bepaald moment gezegd dat ik het veel te druk had om buiten Beijing te gaan en dat ik niet zomaar buiten Beijing mocht van mijn hoofdkantoor. Dat hebben ze aanvaard en van dan af stopten de “reisaanbiedingen”. Ze hebben me wel nog bij het Half Moon-festival overladen met de speciale cakes die ze dan bakken in China. En me die avond zelfs nog naar de luchthaven gebracht. De cakes heb ik in België uitgedeeld !

Kantoor te huur!

In Beijing werd/wordt gebouwd aan een tempo waarbij je, bij wijze van spreken, een torengedouw in aanbouw elke week hoger ziet worden. De migratie van het platteland naar de stad is in China een mega-gebeuren. In heel het land verwacht men de komende 10 jaar – als de financieel-economische crisis geen roet in het eten komt gooien – 300 miljoen plattelandsmigranten in de steden. Dat is evenveel als de hele bevolking van de Verenigde Staten van Amerika.

Ook de kantoorstorens rezen als paddestoelen uit de grond. Dus, voor wie een kantoor zocht, keuze genoeg. Ik had dan ook redelijk snel een goed gelegen locatie gevonden die ook een zeker (internationaal) niveau haalde. Bijkomend voordeel was – vond ik – dat ook Frankrijk en ook Nederland hun toerismekantoren daar hadden ondergebracht. Het was zelfs gelukt om, met een vrouwelijke onderhandelaar die een minimum aan Engels sprak, een huurprijs te bedingen die beter (dus lager) was dan wat de Fransen en de Nederlanders betaalden. Maar Brussel treuzelde en liet de deadline een paar keer voorbijgaan. En vond dat ik nog een paar andere mogelijkheden moest gaan bekijken. Wat we ook deden. Met als conclusie, na een dag van hot naar her, dat “mijn” eerste voorstel duidelijk de beste optie was.

Ook hier weer kon geen kontrakt worden ondertekend zolang we geen bedrijfsvergunning hadden. Want als je geen vergunning hebt, kan je ook niet huren. Omdat het kantoor moest en zou openen voor het einde van het jaar, werd dan maar weer op eigen naam gehuurd, uiteraard in volle afspraak met de werkgever. Als jurist ben ik absoluut niet bang van kontrakten, integendeel. Maar wat ik daar heb ondertekend – pagina’s en pagina’s in het Chinees – was ondanks de vertaling door een Chinese jurist, het meest bizarre kontrakt waaronder ik ooit mijn handtekening heb gezet. Maar nog veel belangrijker dan de handtekening, zijn de juiste stempels op de juiste plaats. Immers, iedereen die maatschappelijk iets betekent heeft een authentieke stempel, een overblijfsel uit het oude China en een gebruik waar niet mee gelachen wordt. Door niemand.

De inrichting van het kantoor verliep veel vlotter. Via een kennis was ik op het spoor gekomen van een Hong-Kong Chinese kantoorinrichter die het presteerde om, na enkele schetsen en wijzigingen, van een betonnen ruimte een aangenaam

kantoor te maken (geschilderd en bekabeld) op een goeie 3 weken tijd. Een prestatie. Een minpuntje : op de bestelde meubels hebben we een week langer moeten wachten. De week van de geplande levering mocht geen enkele vrachtwagen het centrum van Beijing binnen. Net die week ging er een Sino-Afrikaanse topontmoeting door waarvoor een 40tal Afrikaanse staatshoofden naar Beijing gevlogen waren .Dus mochten de boulevards van Beijing een week lang niet door vrachtwagens worden ontsierd en geblokkeerd !

Zakenlunches en –diners

Er is waarschijnlijk geen enkel land waar eten en zakendoen zo met elkaar zijn verweven als China. Inderdaad : om er zaken te doen moet je een stevige maag hebben (daarover later meer) en goed kunnen drinken is ook een plus.

De Chinese keuken is een lekkere keuken. Ze kent veel afwisseling en hapjes nemen uit het ronddraaiende plateau met allerhande potjes laat je net zo veel nemen als je zelf wil. Veel dus van wat je lust en de rest laat je staan. Voor de anderen. Een gerecht heb ik altijd moeilijk gevonden: vis. Die wordt volledig geserveerd, dat wil zeggen met kop en met staart. Zoals alles eet je ook vis met stokjes. En daar zit het probleem. Ik kan best wel goed overweg met die chopsticks (veel oefenen in Japan en later in China) maar vis? De Chinezen hebben een fantastische techniek om vis te eten: ze peuteren een stuk vis los, stoppen het helemaal in hun mond en, op een of andere manier , halen ze de graten netjes in een propje uit hun mond. Mij is dat nooit gelukt. En het opeten van de vissekop – een delicatessen voor de Chinezen en een voorrecht voor de gast – heb ik ook steeds aan mij laten voorbijgaan.

Je wordt vaak uitgenodigd door kennissen of relaties. En soms mag je zelf het restaurant kiezen, of toch het type. In zo'n geval probeerde ik echt wel de Sechouan-restaurants te vermijden. Die keuken is namelijk verschrikkelijk spicy en een paar Chinese pintjes helpen daar weinig aan. Je slokdarm brandt gewoon weg!

De Chinese keuken is ook een heel gezonde keuken: weinig vet, veel soja , veel groenten en als ze vlees eten , zijn het maar kleine stukjes.

Toch moest ik af en toe passen! Met een Chinese vriendin op een zondagmiddag in een typische, plaatselijke snackbar geweest in een hutongwijk. Behalve het feit dat ik daar als enige westerling natuurlijk de attractie van de dag was, lagen er heel erg veel verschillende en speciale gerechten uitgestald. Aan het smekken te horen was t lekker ook. Van heel wat specialiteiten heeft ze me laten proeven. Maar voor de koeiemaagwand heb ik gepast. Zoiets taai en glibberig had ik nog nooit in mijn mond gehad.

Kunnen drinken helpt ook om “opgenomen” te worden in het sociale leven in China. Zelf drinken de Chinezen graag hun likeur voor, bij en na het eten. Het is een erg straf goedje en ik heb het zoveel mogelijk trachten te vermijden. Maar soms kan je niet anders om affronten te vermijden.

Wijn is ook een hoofdstuk apart. Als je uitgenodigd bent en je zit met je gezelschap in zo'n aparte kamer in een restaurant (dat staat sjieker) dan krijg je -als je laat merken dat je graag wijn drinkt – de wijnkaart of wat daarvoor moet doorgaan. Chinezen zijn niet zo'n wijndrinkers. Je kijkt dan natuurlijk naar de prijs en pikt er een middencategorie-fles uit. Als die dan na een hele tijd aan tafel arriveert – het eten is dan vaak al verorberd – gebeurt het meer dan eens dat ze de fles in een kartonnen merkverpakking aanbieden. En soms is aan die verpakking te zien dat er weinig of geen wijndrinkers voor jou daar al zijn geweest.

En al is de kwaliteit meestal matig tot slecht, je toost natuurlijk vrolijk en bedankt je gastheren voor de lekkere wijn!

Sommige Chinezen kunnen wel erg goed overweg met wijn. In Shanghai hadden we een heel sjiek diner op de 56ste verdieping ter ere van onze minister en zijn delegatie. Onze minister nipte zuinig aan de (heel lekkere en dure) wijn maar het hoofd van de Chinese delegatie zag dat anders. Die liet zijn glas telkens volgieten, kwam dan op de minister toegestapt en bracht een toost uit. Waarop het glas ad fundum geleidigd moest worden. Daar draaide de Chinese man zijn hand niet voor om. Elke 10 minuten kwam hij terug en herhaalde zich hetzelfde ritueel. Wij leerden al vlug de ‘techniek’ om ons glas maar met anderhalve centimeter wijn te laten bijvullen, waardoor we ook iedere toost moeiteloos konden volbrengen.

De “Grand Opening”

In de stressvolle laatste rechte lijn naar de langverwachte opening van het kantoor, kreeg ik – 3 dagen voordien – het bericht uit Brussel dat de minister die de Vlaamse delegatie zou leiden, had afgezegd omwille van politieke moeilijkheden. Na dat telefoontje heb ik 2 uur lang niemand in Beijing daarvan op de hoogte gebracht. Ik was even van de wijs. Als er een ding is wat in China niet wordt aanvaard of begrepen is het een minister die een gepland bezoek afzegt. Behalve als hij halfdood is. Wat duidelijk niet het geval was.

Het hele scenario voor de 3 dagen van het officiële bezoek diende herbekeken want Chinezen in een organisatie of bedrijf bepalen wie ze naar het feest sturen in functie van de buitenlandse delegatieleider. En als dat een mindere god wordt, sturen zij ook iemand van een lager niveau.

Met de ingehuurd plaatselijke evenementenorganisator liep het ook helemaal mis. Een mooie vlotte dame met veel referenties van vorige jobs maar

die-als puntje bij paaltje kwam- helemaal niet van aanpakken wist en voor meer problemen zorgde dan dat ze er oploste.

De openingsshow door Kaat Tilley gecreëerd, was indrukwekkend en toonde de Chinezen dat België meer is dan friet en chocolade. Het diner voor een paar honderd genodigden was zo Belgisch/Vlaams als maar mogelijk was (met hulp van een Oost-Vlaamse restaurantuitbater in Beijing) en de speciaalbieren vloeiden rijkelijk. We maakten wel de fout om te veel en te lange speeches te houden. Met als gevolg dat de meeste Chinezen gewoon doorpraatten en aten tijdens de onvermijdelijke toespraken. Iemand vertelde me dat Chinezen immuun geworden zijn voor officiële toespraken omdat ze vroeger op TV en radio niets anders hoorden dan ellenlange communistische lofzangen. En dan ook leerden om er niet naar te luisteren en gewoon verder te gaan met hun gewone bezigheden.

We hebben wel uitgebreid de Vlaamse en Chinese pers gehaald, ook zonder minister. De kopies van artikels en websites, van radio-en TV flashes, bewaar ik nog steeds als een aandenken van onze officiële start in Beijing, China.

Maar toen ik de volgende avond laat de Vlaamse delegatie uitzwaaide op Beijing Airport, was ik blij dat het hele gedoe voorbij was en dat we nu eindelijk “officieel” konden beginnen werken. We hadden immers onze officiële vergunning van de Chinezen gekregen, 2 dagen voor de “Grand Opening”. Toevallig of zo getimed door “het systeem”?

Chinees nieuwjaar

Als er een gebeurtenis is in China die je als buitenlander MOET meemaken als je daar woont, dan is het wel het Chinese Nieuwjaar.

Steeds ergens in januari of februari, afhankelijk van de maanstand, is het het feest waarbij elke Chinees terug naar zijn familie trekt ook als dat duizenden kilometers ver is van de plek waar hij werkt. Dat staat natuurlijk garant voor overvolle treinen en bussen en overboekte vliegtuigen. En voor het lamleggen van het economisch leven gedurende een kleine week.

De enige sector die super zaken doet – ook in de week voor en in de week na – is de “sector vuurwerk “. Op elke straathoek staat een kraam met een uitgebreid assortiment . Er worden fortuinen aan gependeed want, vuurwerk afsteken tijdens Chinees Nieuwjaar, is nodig om de boze geesten van het oude jaar weg te jagen en het nieuwe jaar te verwelkomen.

Voor je oren is het minder goed want je hoort dus een 10tal dagen lang geknetter en knallen, de ene al luider en doordringender dan de andere. Overal. In elke straat en op elk plein.

Maar het is zo mooi en zo kleurrijk dat je de hoogste hotels in de stad opzoekt (met revolving restaurant) om dan, op het “moment supreme” van de

jaarwisseling, gewoon 360 graden rond te kijken en werkelijk overal een orgie van kleuren te zien, een uur aan een stuk.
Vanop de maan moet het nog indrukwekkender zijn! Maar daar openen we vooralsnog geen kantoor!

Karel OOMS, April 2009
Strategies4meetings@gmail.com